

Konsekvenser kring Ibn Rushd

Bildningsförbundet Östergötlands analys & rekommendation

Bakgrund

Studieförbundet Sensus valde på 2000-talet att ge Ibn Rushd möjlighet att uppfylla kriterierna för att få bli en självständig folkbildningsverksamhet, detta då Sensus själv ansåg att Ibn Rushd delade Sensus värderingar och uppfyller statens mål och syften med folkbildningen.

Sedan 2008 är Ibn Rushd ett självständigt studieförbund och får 1,6 procent av statsanslaget 2024 och anordnar studiecirklar, seminarier och kulturarrangemang, ofta tillsammans med sina medlemsorganisationer. Verksamheterna är öppna för alla men Ibn Rushd prioriterar att nå ut till marginaliserade grupper.

Beslut på olika nivåer

Nationellt perspektiv

Det nya statsbidragsvillkoret träder ikraft från och med 2025. Detta nya sätt att fördela folkbildningsanslaget baseras inte längre på kvantitet utan mer av kvalitet. Man går också från att fördela anslaget utifrån verksamhet bakåt i tiden utan istället utifrån verksamhetsåtaganden framåt i tiden.

Fördelning folkbildningsanslag | Studieförbund

Studieförbund	2026	Andel	2025	Andel	Andel	2024	Andel	2023	Andel	2022	Andel	2021	Andel
ABF	316 609 227 kr	24,9 %	353 959 227 kr	24,9 %	↓	390 983 600 kr	25,7 %	451 056 300 kr	25,9 %	451 018 100 kr	25,4 %	446 078 000 kr	25,4 %
Bilda	109 350 978 kr	8,6 %	122 250 978 kr	8,6 %	↑	116 648 700 kr	7,7 %	133 099 600 kr	7,6 %	133 082 600 kr	7,5 %	131 586 200 kr	7,5 %
Folkuniversitetet	97 907 271 kr	7,7 %	109 457 271 kr	7,7 %	↑	97 044 000 kr	6,4 %	110 481 600 kr	6,3 %	110 464 600 kr	6,2 %	109 241 200 kr	6,2 %
Ibn Rushd **	0 kr	0,0 %	0 kr	0,0 %	↓	24 718 100 kr	1,6 %	29 326 900 kr	1,7 %	29 319 600 kr	1,7 %	28 942 800 kr	1,6 %
Kulturens ²	0 kr	0,0 %	0 kr	0,0 %	★	0 kr	0,0 %	0 kr	0,0 %	~~32 896 800 kr~~	~~1,9 %~~	~~32 670 800 kr~~	~~1,9 %~~
Medborgarskolan	110 622 501 kr	8,7 %	123 672 501 kr	8,7 %	↔	134 568 300 kr	8,8 %	152 864 400 kr	8,8 %	152 852 200 kr	8,6 %	151 127 600 kr	8,6 %
NBV	116 980 116 kr	9,2 %	130 780 116 kr	9,2 %	↑	121 639 600 kr	8,0 %	136 382 300 kr	7,8 %	136 348 000 kr	7,7 %	134 524 200 kr	7,7 %
Sensus	115 708 593 kr	9,1 %	129 358 593 kr	9,1 %	↔	144 439 400 kr	9,5 %	167 156 200 kr	9,6 %	167 121 800 kr	9,4 %	164 926 300 kr	9,4 %
Studieförbundet	151 311 237 kr	11,9 %	169 161 237 kr	11,9 %	↓	191 684 700 kr	12,6 %	214 851 600 kr	12,3 %	214 803 200 kr	12,1 %	212 046 000 kr	12,1 %
Vuxenskolan	253 033 077 kr	19,9 %	282 883 077 kr	19,9 %	↔	299 796 600 kr	19,7 %	346 259 900 kr	19,9 %	347 776 100 kr	19,6 %	345 822 200 kr	19,7 %
Totalt ***	1 271 523 000 kr	100 %	1 421 523 000 kr	100 %		1 521 523 000 kr	100,0 %	1 741 478 800 kr	100,0 %	1 775 683 000 kr	100,0 %	1 756 965 300 kr	100,0 %
Diff från 2023	73 %		82 %			87 %		98 %		101 %			

* Kulturens valde självmant att avsluta sin folkbildningsverksamhet den 2023-12-31 när neddragningarna aviserades.

** Ibn Rushd har i beslut av Folkbildningsrådet den 5 september 2024 avfinansierats från 2025.

*** FBR har 2024 gjort ett avlyft från anslaget på 1 741 023 000 kr som regeringen fastställde om 219 500 000 kr. Detta belopp förde jag över direkt som schablon på förväntad neddragning 2025 och 2026.

Sammanställt av Peter Frejhagen 2024-09-05 utifrån siffror från Folkbildningsrådets årsredovisningar och beslutsunderlag samt regeringens budgetproposition.

Beslutet från Folkbildningsrådet den 5 september blev att ge vissa en högre andel och andra en mindre andel, samt dessutom inte bevilja någon andel av statsanslaget till Ibn Rushd för perioden 2025-2027.

Ibn Rushds beslut

Redan i ett [Pressmeddelande den 5 september 2024](#) kommenterar Ibn Rushd detta och menade att Folkbildningsrådets bedömning att Ibn Rushd under rådande omständigheter

Skrivelse av:
Peter Frejhagen, kanslichef

saknar kapacitet att bedriva folkbildning var svaga och i flera fall felaktiga. De har därför överklagat Folkbildningsrådets beslut till förvaltningsrätten.

I praktiken är det dock omöjligt att bedriva folkbildningsverksamhet utan nationellt anslag, och ur det perspektivet betyder beslutet att Folkbildningsrådet väljer att avfinansiera Ibn Rushd med endast fyra månaders framförhållning. På en extra förbundsstämma den 29 september 2024 fattade därför Ibn Rushd beslutet att avveckla sin studieförbundsverksamhet. I ett [Pressmeddelande den 2 oktober 2024](#) skriver förbundschef Anna Waara följande.

"Att Ibn Rushd avvecklar studieförbundsverksamheten är en förlust för hela den svenska folkbildningen, för demokratin och för det demokratistärkande arbete som folkbildningen bär. Det är en sorg att se det svenskmuslimska civilsamhället nedmonteras bit för bit. Att beröva en hel grupp möjligheten till organiserad bildning och därmed en plattform för att stärka sina rättigheter i samhället, är inget annat än en tragedi. Behovet av Ibn Rushds folkbildning är fortsatt stort; det försvinner inte genom att omöjliggöra för oss att fortsätta. Tvärtom."

Regionalt perspektiv

Regionens folkbildningsanslag går till de studieförbund som uppfyller grundvillkoret om att ha minst 300 studietimmar i minst hälften av kommunerna.

Då Ibn Rushd inte uppfyllt grundvillkoret utan bara haft verksamhet i fem kommuner har de heller aldrig tagit del av detta anslag.

Kommunalt perspektiv

Av våra 13 kommuner så har fem stycken beviljat folkbildningsanslag till Ibn Rushd de senaste 5 åren. På grund av coronapandemin och minskad verksamhet har två kommuner idag inte längre anslag till dem. Två andra har över den senaste tiden med olika argument valt att pausa utbetalningarna till Ibn Rushd på mycket oklar grund. Endast en kommun följer villkoren som stipuleras för de kommunala anslagen i dagsläget.

I och med att Ibn Rushd nu beslutat att avveckla verksamheten och inte bedriva någon folkbildningsverksamhet efter den 31 december 2024 har distrikschef Josefin Nyström på Ibn Rushd Östra skickat med en hälsning till er kommuner.

"Som ni redan kunnat läsa och säkert hört så avfinansierar Folkbildningsrådet Ibn Rushd studieförbund från och med år 2025. Det är väldigt beklagligt beslut och då beslutet är så kort inpå sätter det oss i en mycket svår situation. Vi har självklart bedrivit folkbildningsverksamhet under 2024 (vilket ligger till grund för 2025 års fördelning av anslaget) och om möjligt ber vi er därför om ett mindre avvecklingsstöd i syfte att på ett ansvarsfullt sätt avveckla folkbildningsverksamheten i kommunen och säkerställa att den verksamhet vi byggt upp med våra medlemmar ändå ska kunna fortsätta på bästa sätt efter det att vi inte finns kvar."

Analys

Vi har fått bra information från Ibn Rushd Östra under hela denna process.

Bildningsförbundet Östergötland kan konstatera att även om Folkbildningsrådet anser att studieförbundet Ibn Rushd är att betrakta som statsbidragsberättigat studieförbund framåt så ser vi att de inte kan agera som ett sådant utan en andel av anslaget nationellt. Vi finner därför att Folkbildningsrådet inte skött handläggningen av framtida folkbildnings-

Skrivelse av:
Peter Frejhagen, kanslichef

anslag på ett opartiskt och objektiva sätt och vi hoppas därför att den överklagan som inlämnats nationellt av Ibn Rushd behandlats skyndsamt.

Bildningsförbundet Östergötland menar också att de kommuner som pausat sina utbetalningar på oklara grunder bör upphöra med denna paus och betala ut dessa beviljade medel.

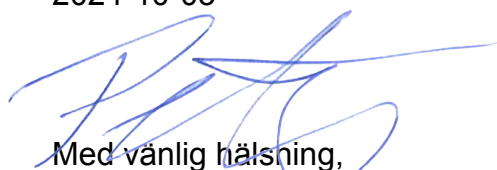
Oavsett dessa ovanstående ståndpunkter ser vi det ändå som positivt att studieförbundet Ibn Rushd nu självständigt fått möjlighet att själva besluta om att inte fortsätta bedriva folkbildningsverksamhet efter den 31 december 2024, och utifrån detta då välja att avveckla sin verksamhet under ordnade former.

Rekommendation

Utifrån att Ibn Rushd nu själva tagit beslut om att avveckla sin folkbildningsverksamhet per den 31 december 2024 rekommenderar Bildningsförbundet Östergötland att:

- De kommuner som idag har Ibn Rushd med i fördelningen av ordinarie folkbildningsanslag från och med den 1 januari 2025 inte längre ha med dem i fördelningsnyckeln.
- De de kommuner som beviljat anslag till Ibn Rushd 2024 också prövar möjligheten att stötta upp deras vilja att avveckla verksamheten under ordnade former med ett avvecklingsstöd för 2025.

2024-10-03

Med vänlig hälsning,
Peter Frejhagen, kanslichef